

Hietaniemi friskoleförening

Org.nr. 897601-0887

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Hietaniemi friskola
belägen i Övertorneå kommun

Tillsyn av Hietaniemi friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hietaniemi friskoleförening (organisationsnummer 897601-0887) under hösten 2016. Hietaniemi friskola besöktes av Skolinspektionen den 25 och 26 oktober 2016. Fakta om skolenheten, se bilaga 2.

Måluppfyllelse och resultat

Måluppfyllelse och resultat

För årskurs 3 saknas officiell statistik avseende resultat på nationella prov på grund av för lågt elevantal. Enligt skolans egna uppgifter uppnår samtliga elever i årskurs 3 målen i alla ämnen. Av samma orsak saknas officiell statistik avseende betyg i årskurs 6. Enligt skolans egna uppgifter uppnådde nästan 100 procent av eleverna målen i alla ämnen. Officiell statistik gällande betyg i årskurs 9 för våren 2016 visar att 94 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Behörigheten till yrkesprogrammen på gymnasiet är nästan 100 procent.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens skolenkät¹ är resultatet för frågeområdet trygghet 9,6 vilket ligger högre än samtliga medverkande skolenheter vars medelvärde är 7,9. Resultatet för frågeområdet studiero är 4,4, vilket kan jämföras med elever vid samtliga medverkande skolenheter som uppger 5,2. Vid intervjuer beskriver rektor, lärare, elevhälsa och elever en samstämmig bild av att tryggheten och studieron vid skolenheten är god.

¹ Skolinspektionen genomför Skolenkäten för att samla in synpunkter från elever, föräldrar och pedagogisk personal som ett underlag inför tillsyn av skolan. Enkätresultat finns på webbplatsen <http://sir.is.skolverket.se> under rubriken Tillsyn.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2017-03-10
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionens tillsyn visar att skolenheten inte lever upp till författningarnas krav då tillgång till psykolog ~~och kurator~~ saknas i elevhälsan.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

rättelse
enligt 26 §
förvaltningslagen

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hietaniemi friskoleförening att senast den 10 mars 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionens e-postadress: skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförordningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Hietaniemi friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Säkerställa tillgång till psykolog i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att Hietaniemi friskola inte lever upp till författningarnas krav då tillgång till psykolog saknas i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Av skollagen följer att det för eleverna i förskoleklass och grundskola ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska bland annat omfatta psykologiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Av förarbetena till ovanstående bestämmelser framgår att arbete med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning (Prop. 2009/10:165, sid 276). Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög

grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder som bör inriktas på såväl individ- som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans arbete är viktigt, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

Huvudmannens egen redovisning och Skolinspektionens intervjuer visar att elevhälsan vid Hietaniemi friskola består av skolläkare, skolsköterska, kurator samt en lärare med specialpedagogisk kompetens. Någon psykolog ingår inte i elevhälsans arbete vid skolenheten. Huvudmannen och rektorn uppger vid Skolinspektionens intervju att de anlitar psykolog vid behov. Något sådant behov har inte funnits på länge, uppger huvudmannen. Rektorn återger en liknande uppfattning om tillgången till psykolog.

Elevhälsans arbete för att skapa goda och trygga uppväxtvillkor förutsätter bland annat tillgång till en psykologisk kompetens som kan ge eleverna det stöd de behöver för sin kunskaps- och personliga utveckling, vilket inte kan bli fallet vid Hietaniemi skolenhet när tillgång till psykolog saknas inom elevhälsan. Eftersom det saknas tillgång till psykolog i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete uppfyller huvudmannen inte författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då huvudmannens verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc.). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Anna Tegström
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Hietaniemi friskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Hietaniemi friskola

Hietaniemi friskola tillhör Övertorneå kommun och är belägen cirka 2 mil söder om Övertorneå centralort. Skolan är en F-9 skola med 55 elever, varav 2 i förskoleklass. Skolan leds av en rektor. Skolverket godkände Hietaniemi friskola som en fristående skola i Övertorneå kommun den 15 januari 1999.